

**UCHWAŁA NR LXVIII/36/2023
RADY GMINY RADYMNO**

z dnia 18 kwietnia 2023 r.

w sprawie Przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Radymno na lata 2023-2027.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.), **Rada Gminy Radymno** uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Radymno na lata 2023-2027”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radymno.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Jan Fusiek

Załącznik do Uchwały Nr LXVIII/36/2023
Rady Gminy Radymno
z dnia 18 kwietnia 2023 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY RADYMNO NA LATA 2023-2027

SPIS TREŚCI

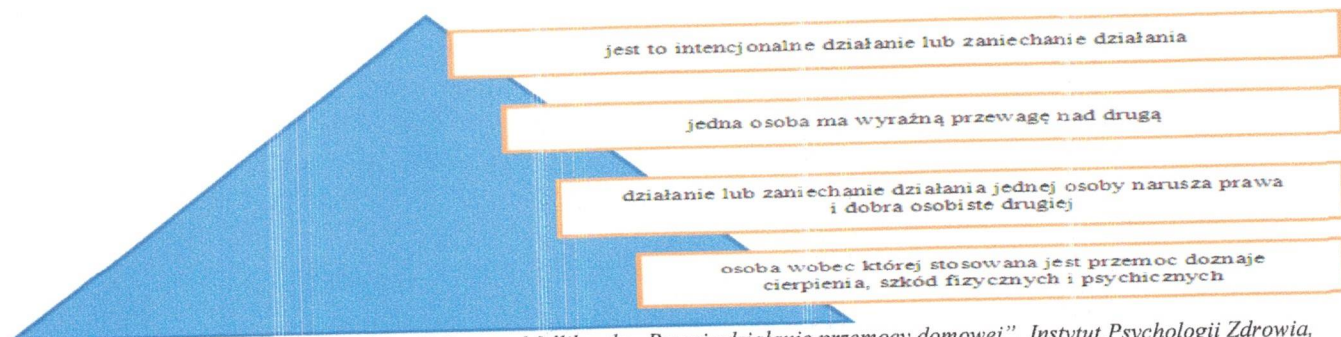
1. WSTĘP	3
2. PODSTAWY PRAWNE	6
3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE RADYMNO	7
3.1. ANALIZA DANYCH DEMOGRAFICZNYCH	8
3.2. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE RADYMNO NA PRZESTRZENI LAT 2019 - 2021	9
3.3. ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	13
3.4. ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD PROFESJONALISTÓW WSPARCIA SPOŁECZNEGO	20
4. METODA TWORZENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY RADYMNO	26
5. CELE PROGRAMU	27
6. OBSZARY, KIERUNKI I DZIAŁANIA PROGRAMU	30
7. ADRESACI PROGRAMU	34
8. FINANSOWANIE PROGRAMU	35
9. REALIZATORZY PROGRAMU	35
10. MONITORING I EWALUACJA	35

1. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - *przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*. Tak więc w prawnym rozumieniu przemoc nie dotyczy tylko członków rodziny, ale również tych osób, które pozostają ze sobą w relacji zależności poprzez wspólne zamieszkiwanie.

Przemoc w rodzinie jest działaniem intencjonalnym, zaplanowanym, ukierunkowanym na wyrządzenie drugiej osobie krzywdy, szkody, cierpienia. Dotyczy relacji z bliskimi, w której istnieje nierówny układ sił. Dochodzi do wykorzystywania władzy, siły fizycznej, psychicznej, materialnej przez silniejszego nad słabszym. Często przejawy przemocy domowej są spektakularne i wówczas nie ma żadnych wątpliwości w jej rozpoznawaniu. Potrzebne jest jednak określenie praktycznych kryteriów wskazujących na obecność przemocy w bardziej złożonych przypadkach. Poniższy obraz pokazuje najczęściej przyjmowane przez polskich specjalistów kryteria wyodrębniania przemocy domowej wskazujące na obecność przemocy domowej.

Źródło: opracowane na podstawie książki Jerzego Mellibrudy „Przeciwdziałanie przemocy domowej”, Instytut Psychologii Zdrowia, Warszawa 2009.

Zatem w przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób krzywdzący dla innych członków rodziny. Dodać należy, że przemoc zawsze towarzyszy relacja zależności. Ta dysproporcja sił jest też czynnikiem, który odróżnia konflikt od zjawiska przemocy. W konflikcie mamy do czynienia z wyrównanymi siłami dwóch stron.

Przemoc w rodzinie może się objawiać w różnorodny sposób i przybierać różne formy. Poniższa tabela przedstawia rodzaje i formy przemocy w rodzinie.

Tabela nr 1. Rodzaje przemocy

Rodzaj przemocy	Formy przemocy
przemoc fizyczna	jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia (popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, spoliczkowanie, bicie rękami i przedmiotami, parzenie, użycie broni itp).
przemoc psychiczna, emocjonalna	to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (poniżanie, upokarzanie, izolowanie, lekceważenie, wyzywanie, ośmieszanie, wyszydzanie, zawstydzanie, obwinianie, ubliżanie, grożenie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, krytykowanie, demoralizacja, ciągle niepokojenie, wzbudzanie lęku, przerażenia, bezradności, itp.).
przemoc seksualna	to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności (wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, przedmiotowe traktowanie, wykorzystywanie drugiego człowieka w celu uzyskania zaspokojenia seksualnego, sadystyczne formy współżycia seksualnego itp.).
przemoc ekonomiczna	to zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnianie ofiary od sprawcy (odbieranie zarobionych pieniędzy, odbieranie lub ograniczanie dostępu do środków finansowych lub dóbr materialnych, zmuszanie do przepisania majątku, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych członków rodziny, itp.).
zaniedbanie	to naruszanie obowiązku opieki ze strony bliskich osób, niezaspokajanie potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych dziecka lub osoby zależnej od drugiego człowieka (osoby niepełnosprawne, starsze), brak troski o zdrowie, brak pomocy w chorobie, pozbawienie opieki przez długi czas, zaniedbanie stanu zdrowia, brak kontroli i zainteresowania w realizacji obowiązku szkolnego, itp.).

Wyżej wymienione formy przemocy często występują łącznie, pojawiając się w różnych postaciach i konfiguracjach.

Zaznaczyć trzeba, że zachowania przemocowe nie zawsze są przestępstwem i łamią prawo karne. Zawsze jednak naruszają prawa drugiej osoby do szacunku, godności, odpoczynku, intymności, autonomii, samostanowienia o sobie i swojej rodzinie oraz prawo do błędów. Przed

zawiadomieniem prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa należy dobrze rozeznaczyć się w sytuacji rodziny by upewnić się, że dane zachowanie sprawcy wypełnia znamiona przestępstwa. Zbyt pochopne uruchomienie sprawy karnej często kończy się jej umorzeniem, a to z kolei powoduje wzrost poczucia bezkarności sprawcy i spadek wiary osoby krzywdzonej w poprawę swojej sytuacji. Ponadto warto zaznaczyć, że w doktrynach prawnych ustawodawca dąży do ochrony ofiary przez kreowanie norm prawnych pełniących funkcję represyjną względem sprawcy, jak i służących jego separacji od ofiary. Proponuje także rozwiązanie rozstrzygnięcia konfliktu na drodze dobrowolnych mediacji czy negocjacji. Pozwala także na uzyskanie przez ofiarę rekompensaty od sprawcy (sprawy cywilne i sprawy karne).

Zjawisko przemocy w relacjach rodzinnych stanowi poważne wyzwanie dla samorządów lokalnych. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaliczać do kategorii zachowań negatywnych, niszczących o dużej szkodliwości społecznej. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią osób, rodzin i dla całego społeczeństwa. Konieczne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinach, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy.

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie jest priorytetowym zadaniem samorządu gminy. Jako złożone zjawisko wymaga systemowego, interdyscyplinarnego podejścia i zaangażowania szeregu instytucji i służb poszczególnych szczebli dla stworzenia warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania w niej postaw i zachowań antyspołecznych, w tym między innymi przemocy domowej.

Celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Radymno. Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Radymno, przygotowanym na podstawie danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Radymno na przestrzeni lat 2019 - 2021, a także danych uzyskanych w ramach sprawozdawczości z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz

Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Radymno na lata 2017-2022 oraz analizy badań dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy na temat przemocy wśród uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Radymno.

Program ma charakter długofalowy, działania obejmują lata 2023 – 2027. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych ujęte w nim działania i zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom, będą ewaluowane i uzupełniane w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Gminy Radymno.

2. Podstawy prawne

Podstawą opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Radymno na lata 2023 - 2027 jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która w art. 6 ust. 2 pkt 1- 4 określa, że do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program realizowany będzie m.in. w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny,
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
10. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta,”

12. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Radymno na lata 2023 – 2027 jest kontynuacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Radymno na lata 2017 – 2022 i jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.

3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Radymno

Poniżej przedstawiono wyniki badań nad przemocą domową. Badania diagnostyczne zakładały wykonanie diagnozy w trzech obszarach.

Pierwszym obszarem, który został podany szczegółowej analizie badawczej, była skala i zakres pomocy świadczonej przez instytucje zajmujące się zawodowo zjawiskiem przemocy w rodzinie. Dokonano analizy dokumentów zastanych m.in. sprawozdania realizacji zadań oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zespołów roboczych.

Drugim obszarem, który pozostawał w kręgu zainteresowań badawczych było poznanie świadomości w badanym obszarze młodzieży szkolnej. Badaniu zostali poddani uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Radymno. Przeprowadzona diagnoza opierała się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych wśród młodzieży szkolnej, wykorzystano ankiety w których wzięło udział łącznie 100 uczniów. Ogólnym celem badania było zdiagnozowanie postrzegania przez młodzież szkolną zjawiska przemocy domowej oraz zidentyfikowanie na podstawie składanych deklaracji czy przemoc dotyczy młodzieży szkolnej i jeśli tak, to jaka to jest skala. Ponadto próbowano dokonać inwentaryzacji relacji wewnątrzrodzinnych. Celem uzyskania założonych celów zostało przeprowadzone badanie z wykorzystaniem ankiety.

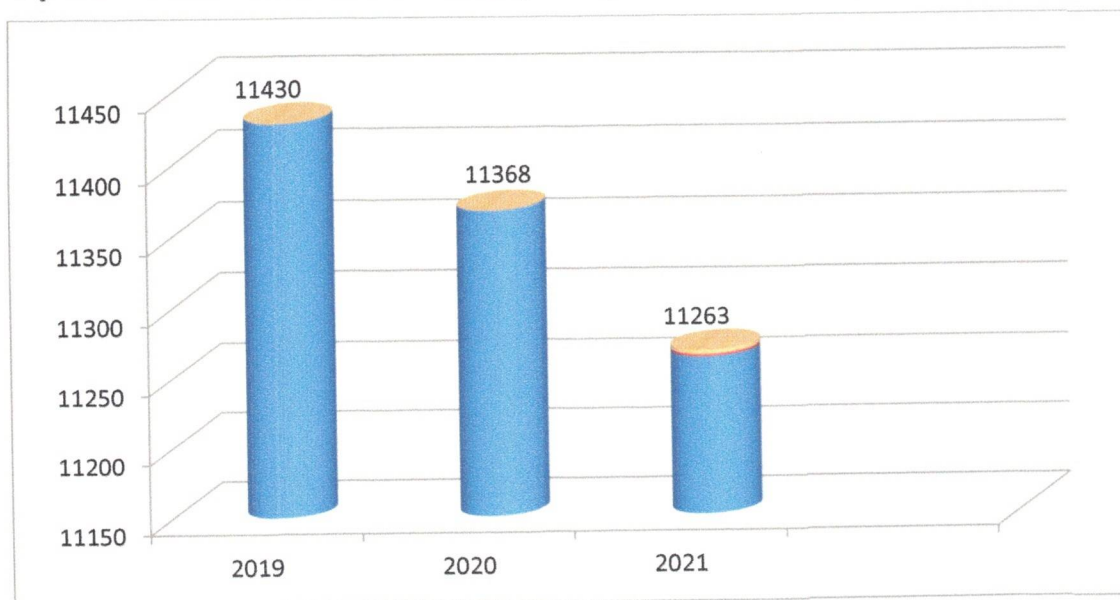
Trzecim zbadanym obszarem, była diagnoza profesjonalistów wsparcia społecznego. Przedstawiciele instytucji gminnych w tym: pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników oświaty, służby zdrowia i Policji, poproszono o uzupełnienie ankiety. Celem badania było poznanie opinii przedstawicieli w/w zawodów czy spotykają się z zjawiskiem przemocy i jak często. Ogółem zostało przeprowadzonych 15 ankiet.

3. 1. Analiza danych demograficznych

Według danych statystycznych liczba mieszkańców w latach 2019 – 2021 roku uległa zmniejszeniu – co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Radymno (2019 - 2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Radymno.

Wg podziału administracyjnego gminy, w Skołoszowie mieszkało 13,81% ludności gminy, a w Ostrowie 13,76% ludności gminy. Są to zatem największe miejscowości w gminie wg liczby mieszkańców. Pozostałe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Radymno wg miejsca zamieszkania (2019 - 2021)

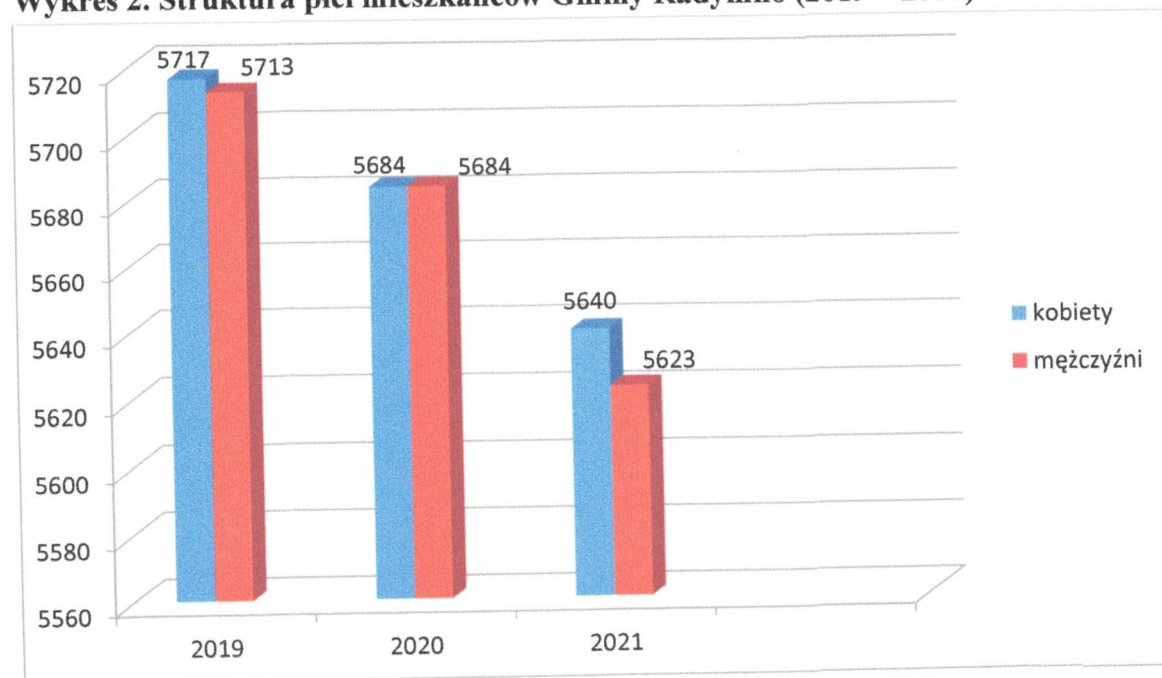
Miejscowość	I. ludności			% do ogółu
	2019r.,	2020r.,	2021r.,	
Budzyń	169	164	166	1,47
Chałupki Chotynieckie	6	6	7	0,06
Chotyniec	737	738	722	6,45
Duńkowice	803	803	803	7,07
Grabowiec	113	115	116	3,95
Korczowa	597	595	573	5,18
Łazy (+Moszczany DPS)	893+114	879+116	878+106	8,77
Michałówka	306	304	309	2,70
Młyny	275	261	253	2,32
Nienowice	655	644	630	5,67
Ostrów	1571	1560	1555	13,76
Piaski	192	193	185	1,68
Skołoszów	1562	1578	1563	13,81
Sośnica (+DPS)	1437	1421	1418	12,55
Sośnica-Brzeg	156	154	150	4,29

Święte	1054	1050	1050	9,36
Zablotce	403	404	395	3,53
Zaleska Wola	164	160	162	1,43
Zamojsce	223	223	222	1,96
Łącznie	11 430	11 368	11 263	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Radymno.

Struktura płci wykazała niewielką przewagę kobiet nad mężczyznami.

Wykres 2. Struktura płci mieszkańców Gminy Radymno (2019 – 2023)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Radymno i GUS.

3. 2. Analiza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Radymno na przestrzeni lat 2019 – 2021

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Radymnie,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Policji,
4. Oświaty,
5. Wymiaru Sprawiedliwości,
6. Organizacji pozarządowych,
7. Służby zdrowia.

W pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego mogą brać udział osoby spoza jego składu np. kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie w Radymnie.

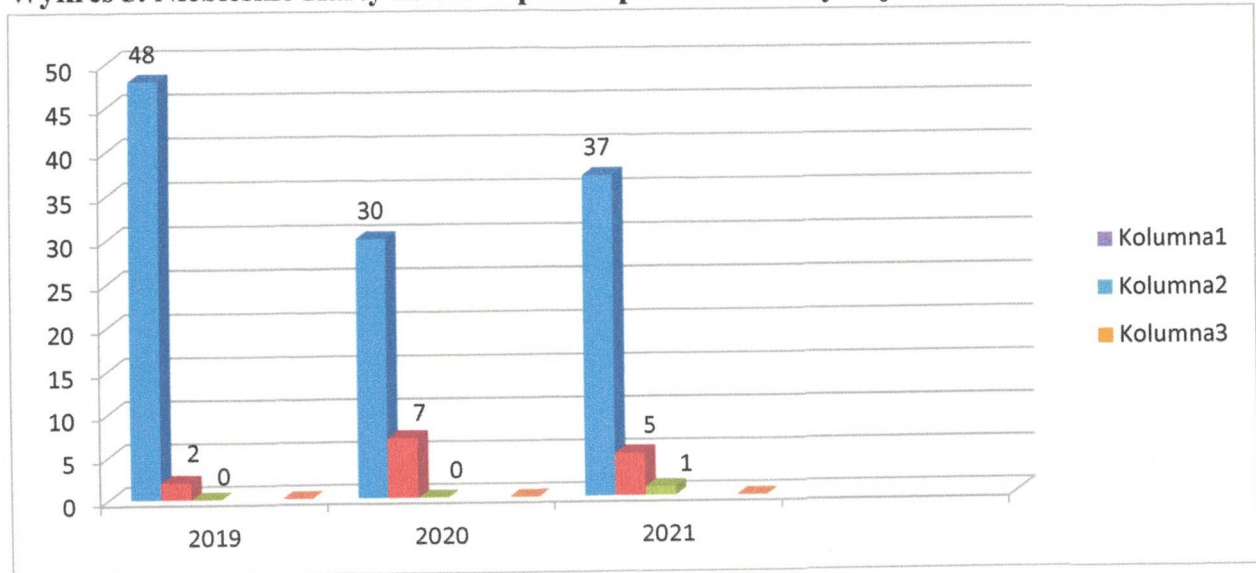
Na przestrzeni lat 2019 – 2021 do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 130 Niebieskich Kart tj. w 2019 roku – 50, w 2020 roku – 37 i w 2021 roku 43. Jak wynika z danych liczba zakładanych Niebieskich Kart uległa nieznacznemu spadkowi. Najwięcej Niebieskich Kart zostało założonych przez Policję. Poniższa tabela oraz wykres pokazują ilość założonych Niebieskich Kart przez poszczególne instytucje.

Tabela 2. Liczba Niebieskich Kart założonych w latach 2019 - 2021

<i>Institucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”</i>	<i>Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Radymnie</i>		
	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Policja	48	30	37
Pomoc społeczna	2	7	5
Oświata	0	0	1
Ochrona Zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
RAZEM	50	37	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

Wykres 3. Niebieskie Karty założone przez uprawnione instytucje w latach 2019 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

Tabela 3. Liczba zamkniętych Niebieskich Kart w latach 2019 - 2021

Rok	Przesłanka z jakiej została zamknięta Niebieska Karta	
	Ustanie przemocy	Brak zasadności podejmowanych działań
2019	30	0
2020	27	0
2021	27	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

Tabela 4. Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego Radymnie

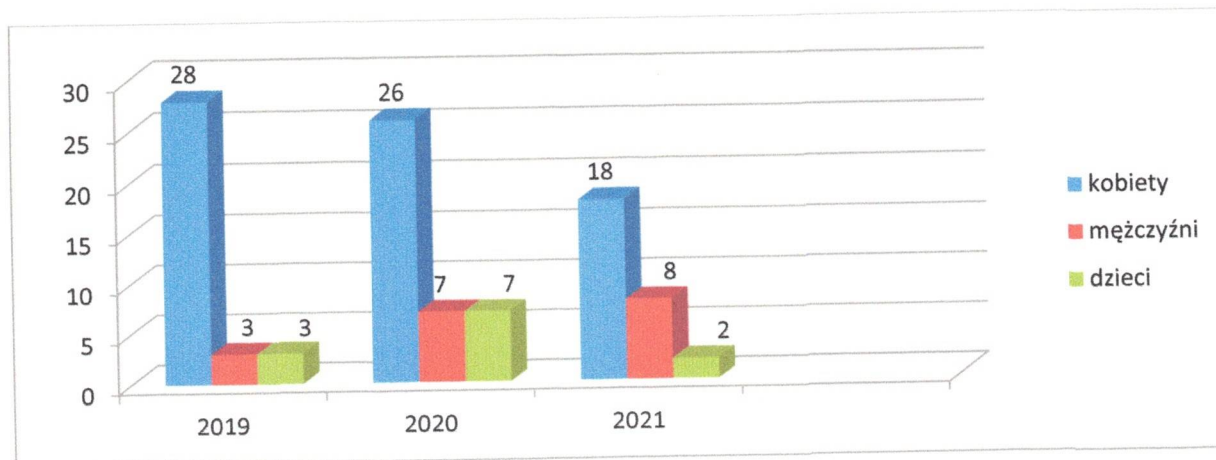
Rok	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba grup roboczych powołanych do indywidualnych przypadków
2019	4	39
2020	4	34
2021	8	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

Przemoc silnie wiąże się z płcią: zdecydowaną większość ofiar to kobiety, podczas gdy sprawcami w większości przypadków są w większości mężczyźni. Jednocześnie jako społeczeństwo

doświadczamy stopniowego przełamania tabu, jakim jest mówienie o przemoc. Kolejną grupą doświadczającą przemoc w rodzinie są dzieci. Ogółem w latach 2019 – 2021 dotkniętych przemocą było w 2019 roku – 34 osoby, w 2020 roku – 28 osób i w 2021 roku – 28 osób. Poniższy wykres obrazuje liczbę kobiet, mężczyzn i dzieci dotkniętych przemocą.

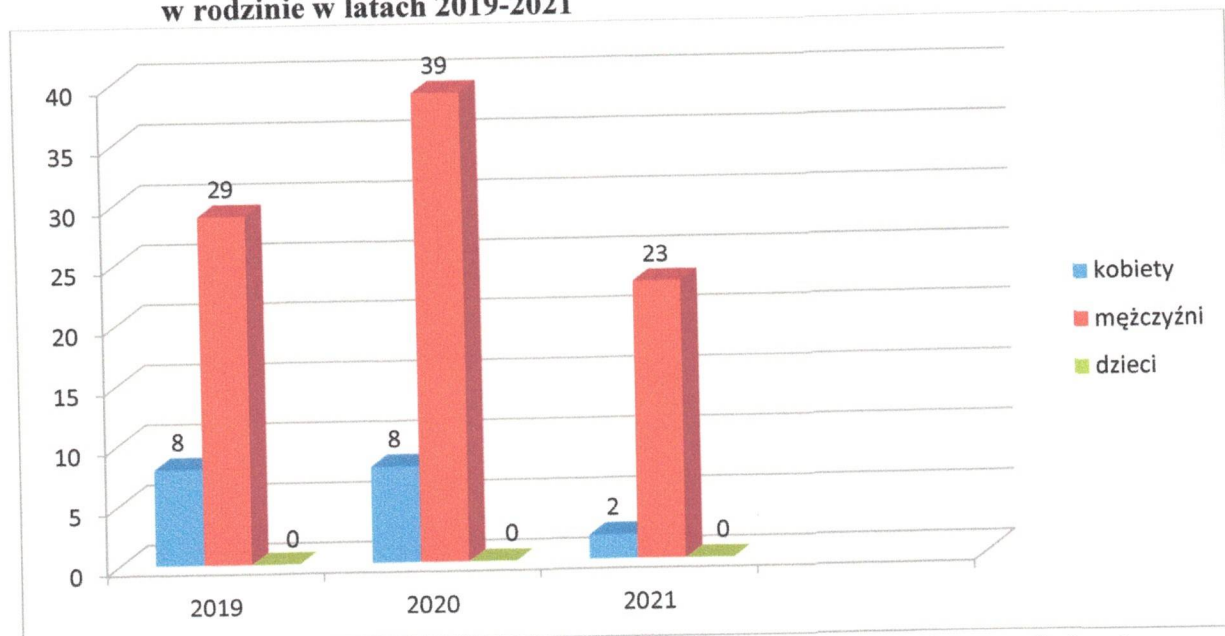
Wykres 4. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

Jak wynika ze zgromadzonych danych przez Zespół Interdyscyplinarny odnotowano spadek liczby osób, u których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Ogółem w 2019 roku było – 37 osoby, w 2020 roku było – 41 osób oraz w 2021 roku było – 25 osób.

Wykres 5. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w latach 2019-2021

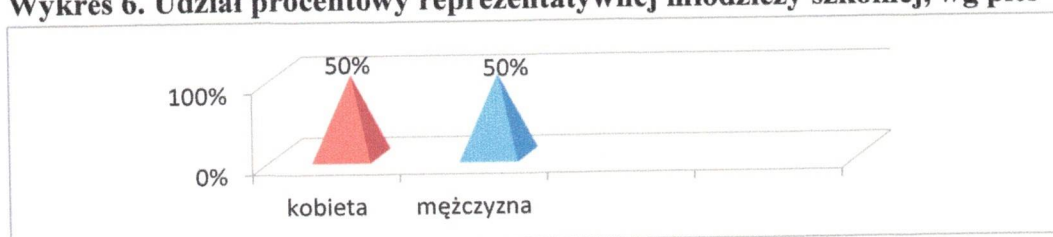
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie.

3. 3. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej

Prezentowana diagnoza opiera się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych w szkołach podstawowych realizujących obowiązek szkolny na obszarze Gminy Radymno. Ankiety zostały rozdysponowane wśród uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Radymno – udział w badaniu miał charakter dobrowolny. Analiza udzielonych odpowiedzi wskazuje, że 100 uczniów wyraziło chęć udziału w badaniu.

W ankiecie wzięło udział 50 dziewcząt i 50 chłopców

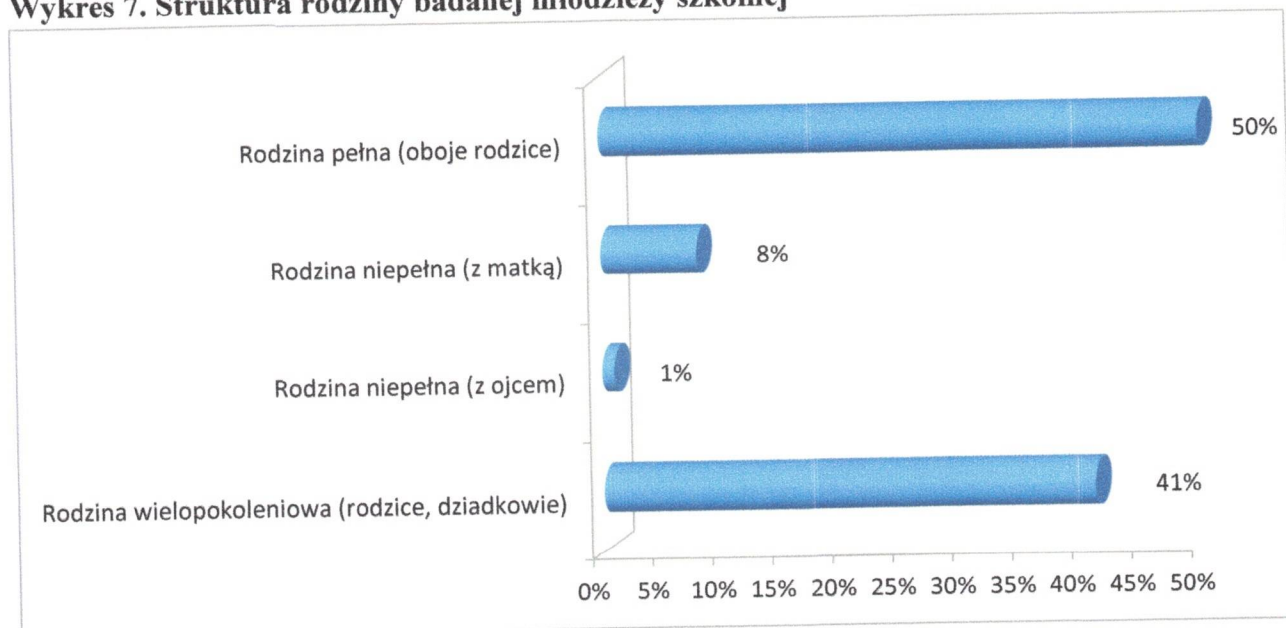
Wykres 6. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej, wg płci

Źródło: Opracowanie własne.

Kolejnym obszarem analizy była struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej. Ankietowani mogli odpowiadać na pytanie w formie wielokrotnego wyboru. Uzyskano większość odpowiedzi świadczących o tym, iż uczniowie pochodzą z rodzin pełnych z obojgiem rodziców. 41% uczniów mieszka w rodzinach wielopokoleniowych.

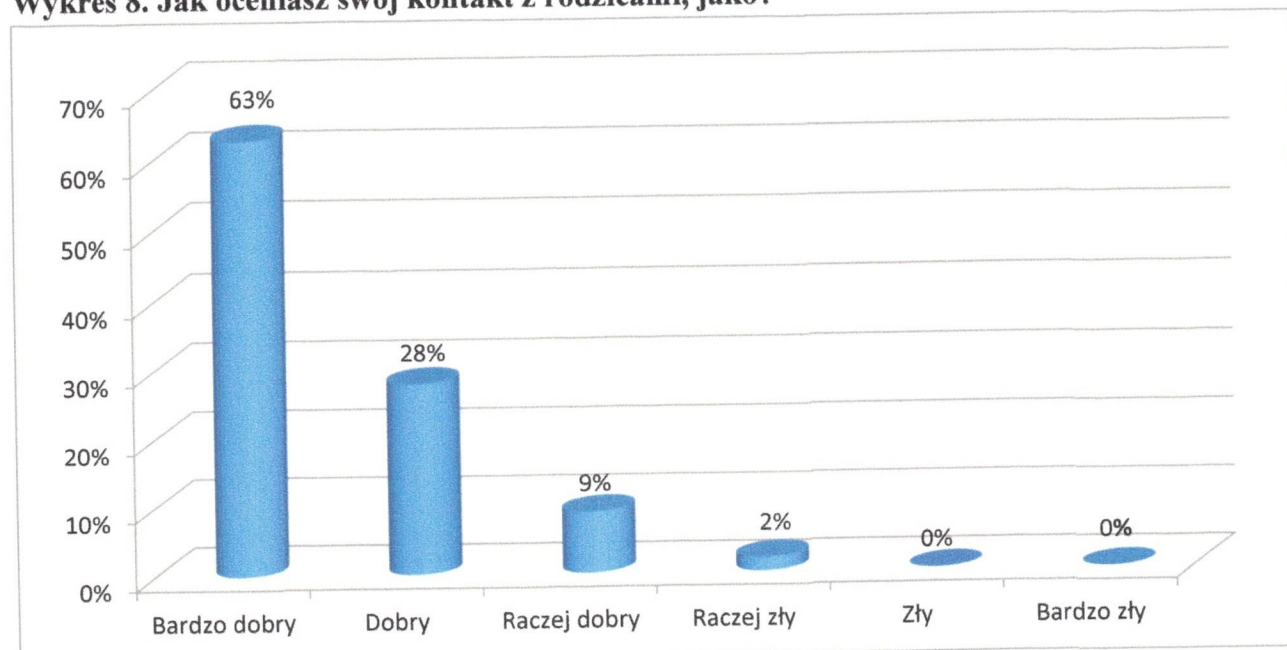
Wykres 7. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej

Źródło: Opracowanie własne.

Młodzież szkolna odpowiadała na pytanie dotyczące ich kontaktu z rodzicami. 63% uznało że ma bardzo dobry kontakt ze swoimi rodzicami. Padły również odpowiedzi negatywne (2%).

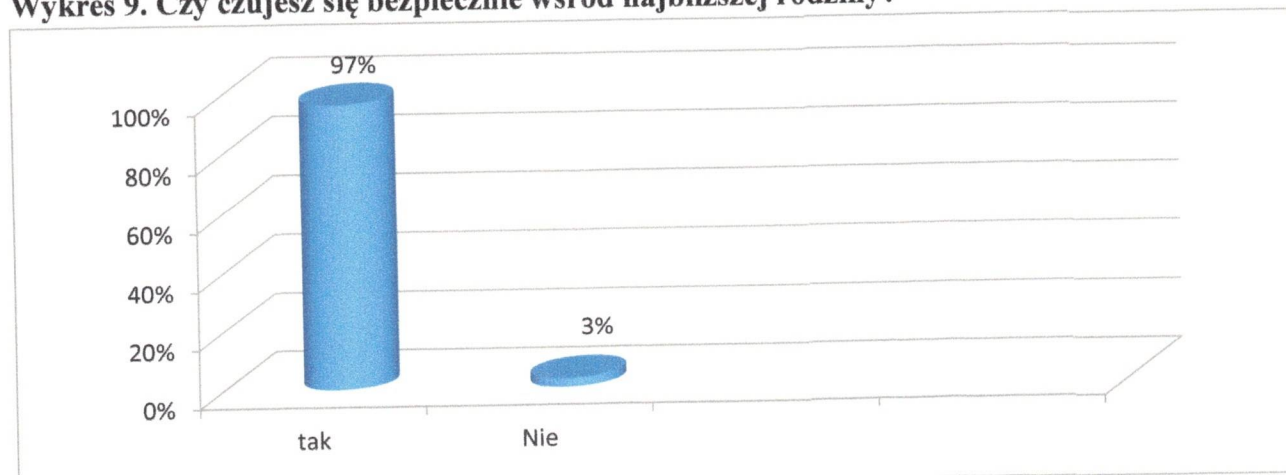
Wykres 8. Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami, jako?

Źródło: Opracowanie własne.

Ankietowani zostali zapytani o poczucie bezpieczeństwa wśród swojej rodziny. Jak wynika z badania 97% uczniów czuje się bezpiecznie, natomiast 3% nie czuje się bezpiecznie wśród rodziny.

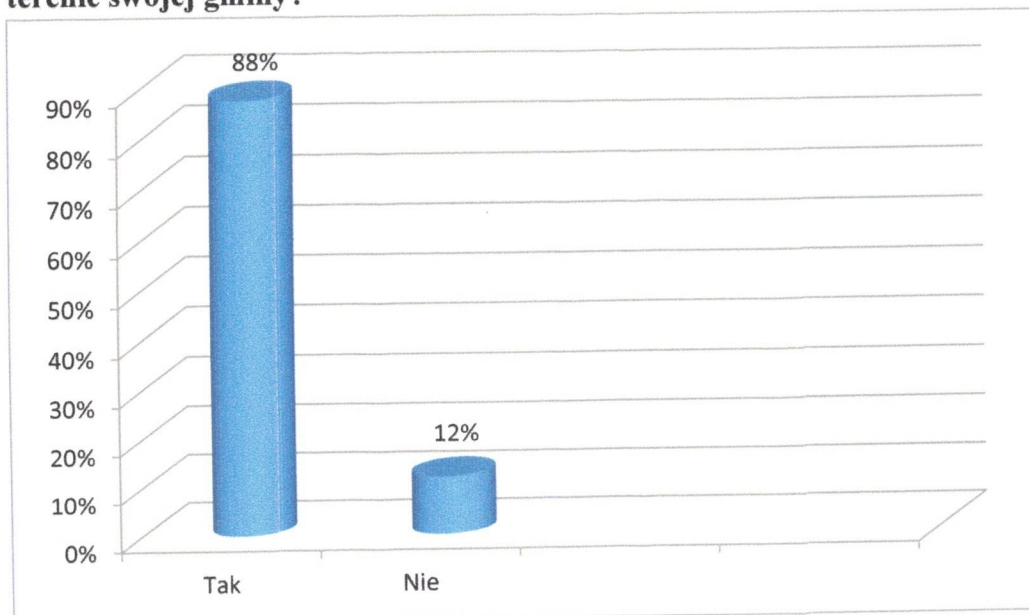
Wykres 9. Czy czujesz się bezpiecznie wśród najbliższej rodziny?

Źródło: Opracowanie własne.

Uczniów zapytano również o poczucie bezpieczeństwa w szkole oraz poza szkołą na terenie swojej gminy. Według ankietowanych nie czuje się bezpiecznie w szkole oraz nie czuje się bezpiecznie na terenie gminy 12% uczniów.

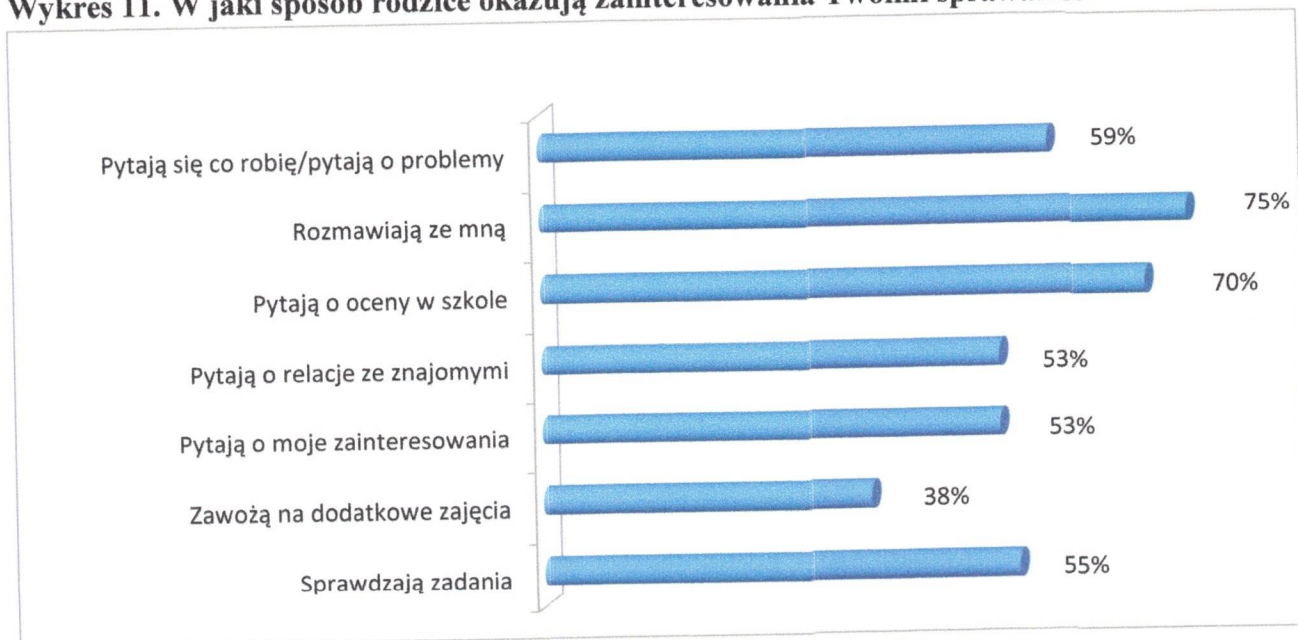
Wykres 10. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole? i Czy czujesz się bezpiecznie poza szkołą, na terenie swojej gminy?

Źródło: Opracowanie własne.

Aby lepiej poznać relacje panujące w domu pomiędzy dziećmi a ich rodzicami, zadano pytanie o to, w jaki sposób rodzice okazują zainteresowania sprawami swoich dzieci. Drugie pytanie dotyczyło reakcji rodziców na palenie/picie swoich dzieci (wg uczniów). Na oba przedstawione pytania uczniowie mogli udzielać wielokrotnej odpowiedzi. Według ankietowanych, najczęściej rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi (75%) oraz pyta o to co robią, pyta o problemy (59%).

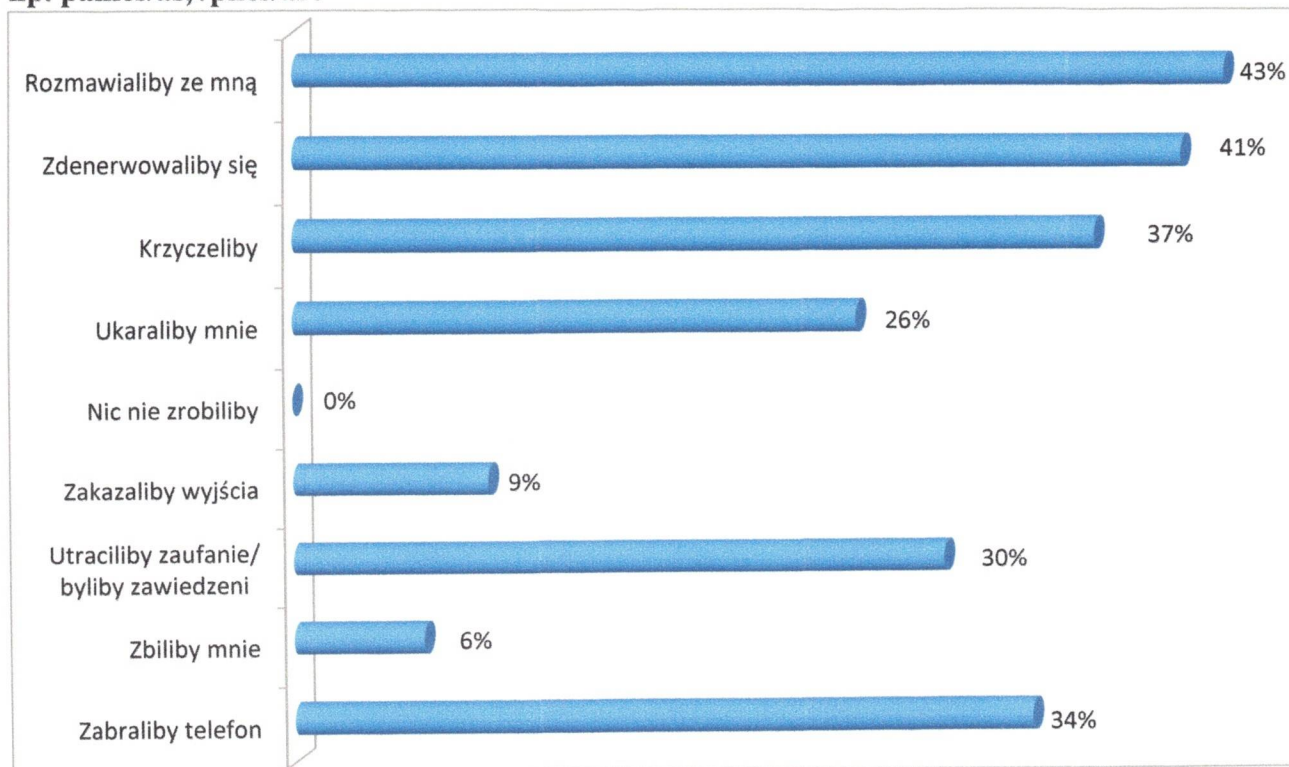
Wykres 11. W jaki sposób rodzice okazują zainteresowania Twoimi sprawami?

Źródło: Opracowanie własne.

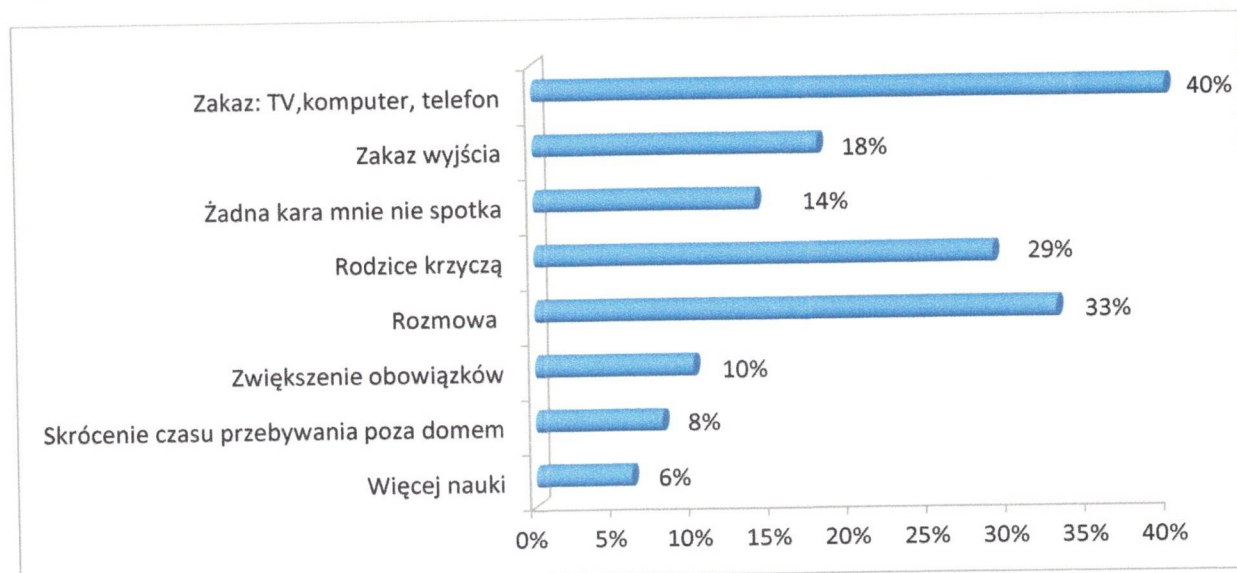
Wykres 12. Jak zareagowaliby rodzice/opiekunowie według Ciebie, gdyby dowiedzieli się, że np. paliłeś/aś, /pileś/aś?

Źródło: Opracowanie własne

Uzyskano również odpowiedzi na pytanie o karę za niewykonanie obowiązków. Większość uczniów tj. 40% odpowiedziała, że karą będzie zakaz: TV, komputera, telefonu a żadnej kary nie otrzyma 14%.

Wykres 13. Jaka kara spotyka Cię w domu za niewykonanie obowiązków?

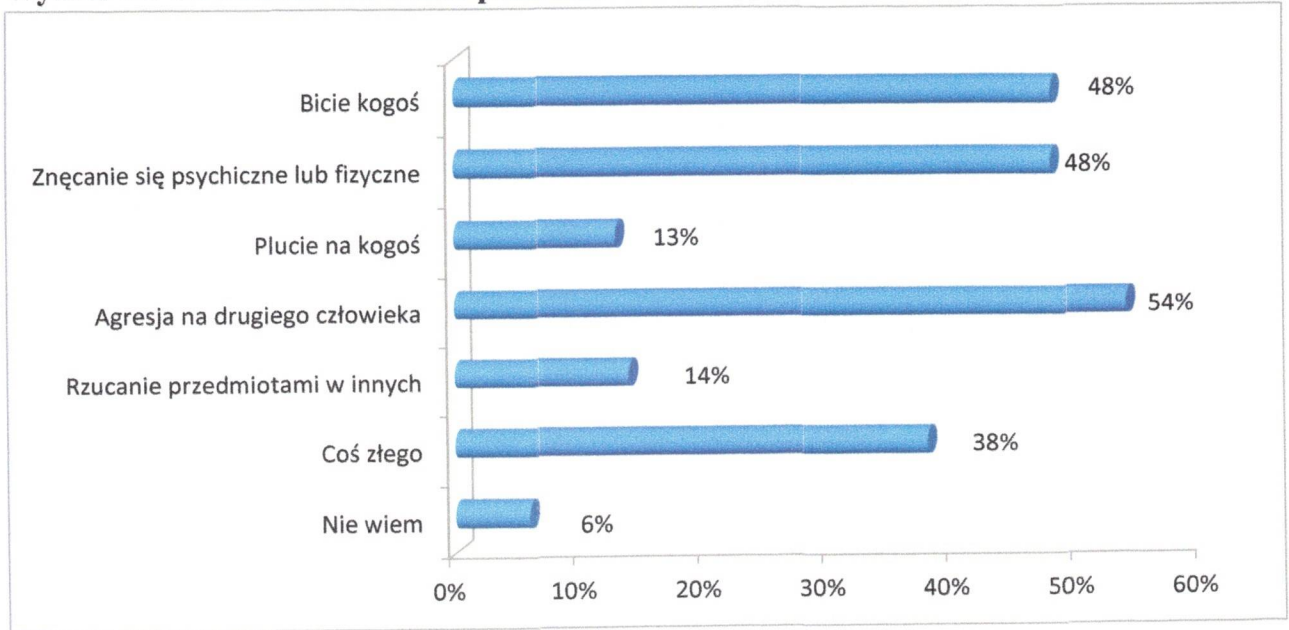

Źródło: Opracowanie własne.

Przemoc w otoczeniu i doświadczeniu młodzieży

Zapytano uczniów, co oznacza dla nich przemoc? Było to pytanie wielokrotnego wyboru. Dla większości uczniów przemoc to agresja na drugiego człowieka (54%) oraz znęcanie się fizyczne lub psychiczne (48%) oraz bicie kogoś (48%).

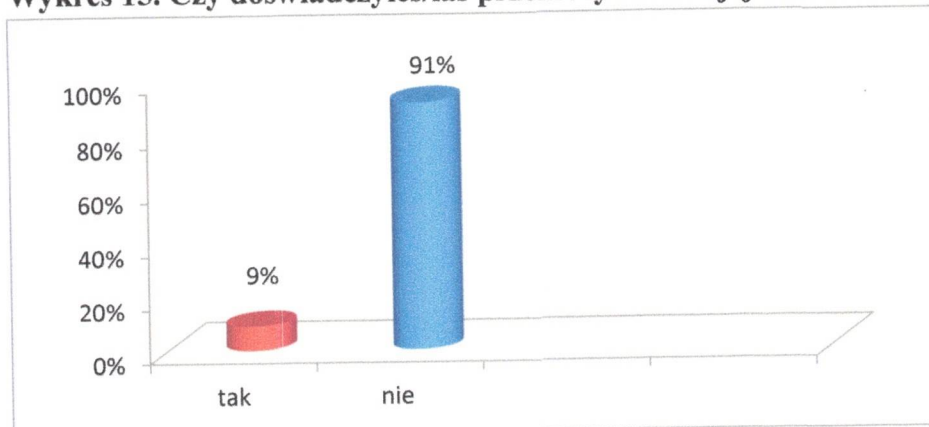
Wykres 14. Co oznacza dla Ciebie przemoc?

Źródło: Opracowanie własne.

Ankietowanym zadano bezpośrednie pytanie, o doświadczenia przemocy. Uzyskano 91% odpowiedzi negatywnych. 9% uczniów doświadczyło przemocy.

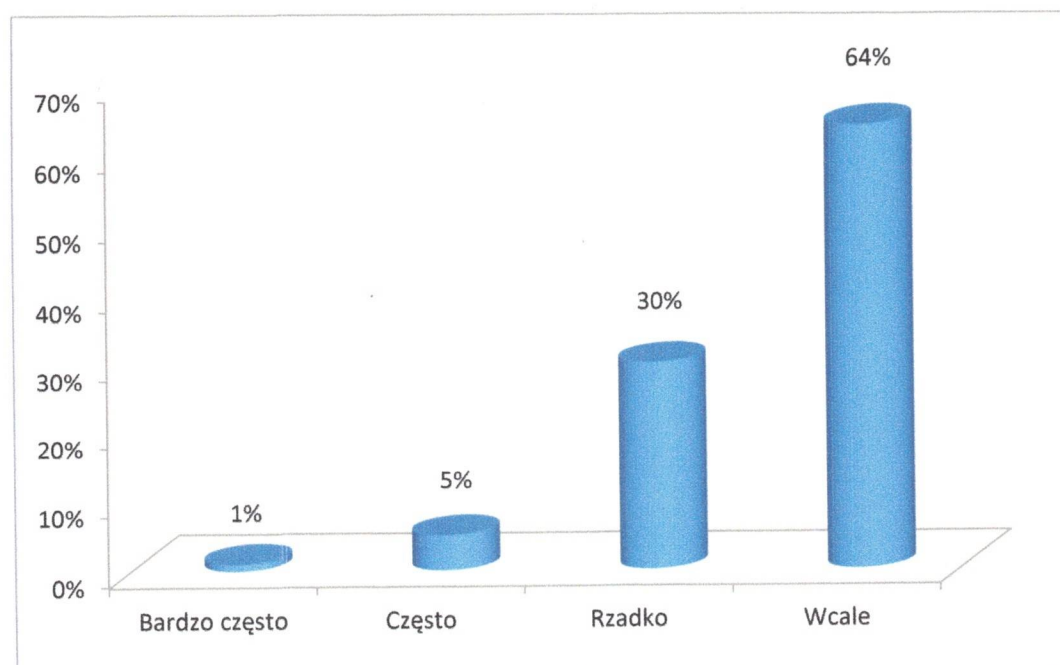
Wykres 15. Czy doświadczyłeś/łaś przemocy w Twojej rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne.

Zadano również pytanie o częstotliwość doznawanej przemocy. 64% uczniów uznało, że wcale nie doznaje przemocy. Jednak 30% uczniów uznało, że przemocy doznają „rzadko” a 5% określiło że „często”.

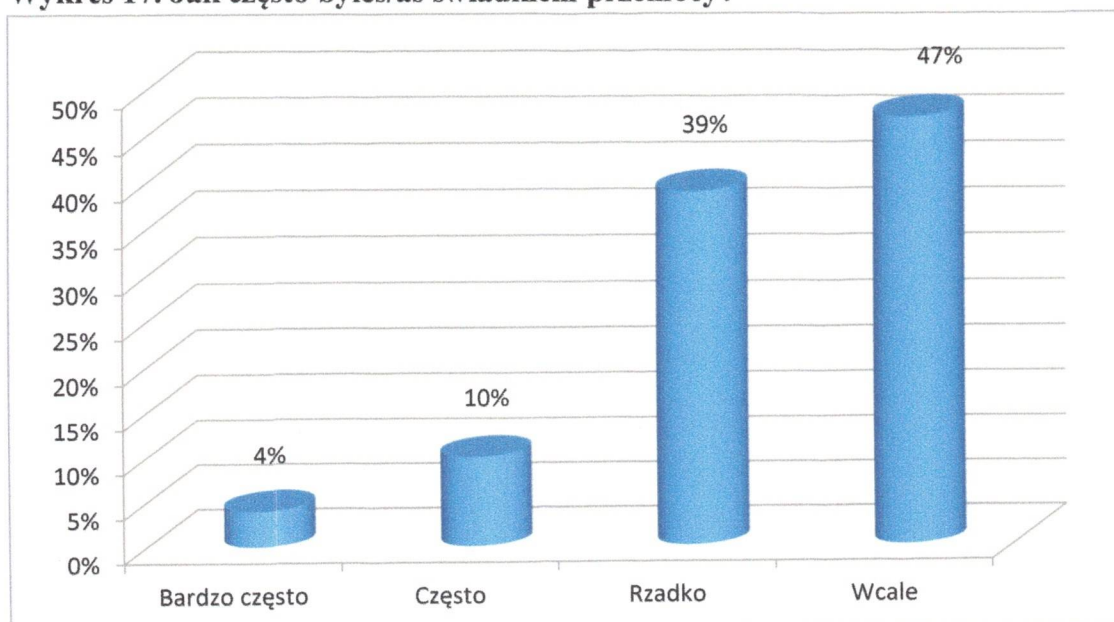
Wykres 16. Jak często doznajesz przemocy?

Źródło: Opracowanie własne.

Zadano również pytanie: Jak często byłeś/aś świadkiem przemocy? Uzyskano odpowiedzi wskazujące na „rzadko” (39%), a na pierwszym miejscu pod względem udziału procentowego odpowiedź „wcale” (47%), natomiast 10% uczniów często jest świadkiem przemocy, a 4% uczniów nawet bardzo często.

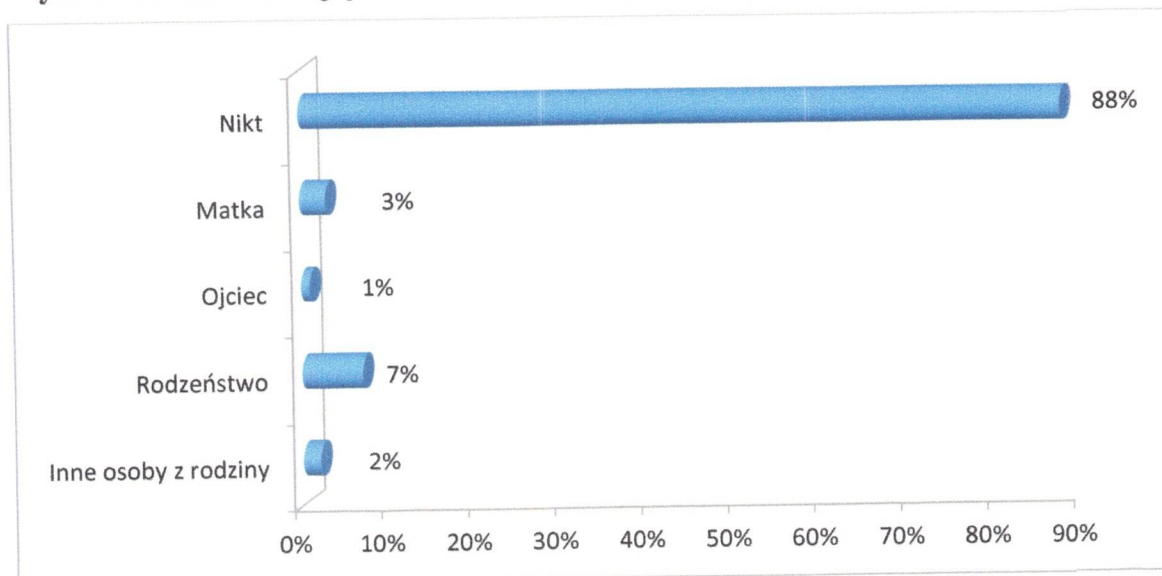
Wykres 17. Jak często byłeś/aś świadkiem przemocy?

Źródło: Opracowanie własne.

Wśród uczniów, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie, padały odpowiedzi, że najczęściej przemocy doznawało rodzeństwo (7%), matka (3%), inne osoby z rodziny (2%).

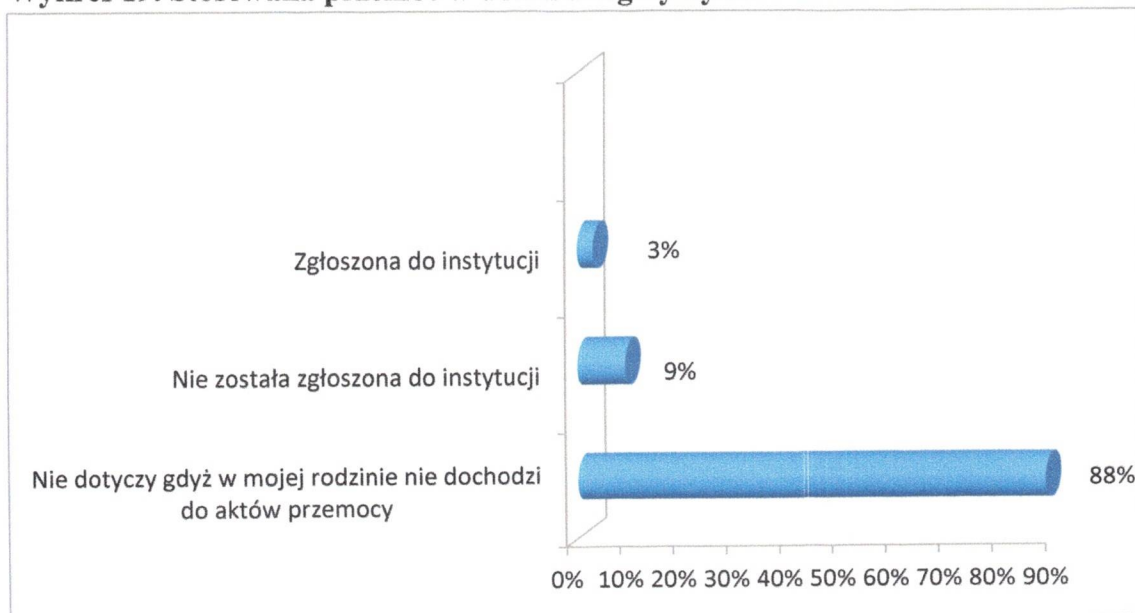
Wykres 18. Kto w Twojej rodzinie doznawał przemocy?

Źródło: Opracowanie własne.

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie odpowiedzieli, że stosowana przemoc z reguły nie była zgłaszana do instytucji (9%).

Wykres 19. Stosowana przemoc w domu z reguły była:

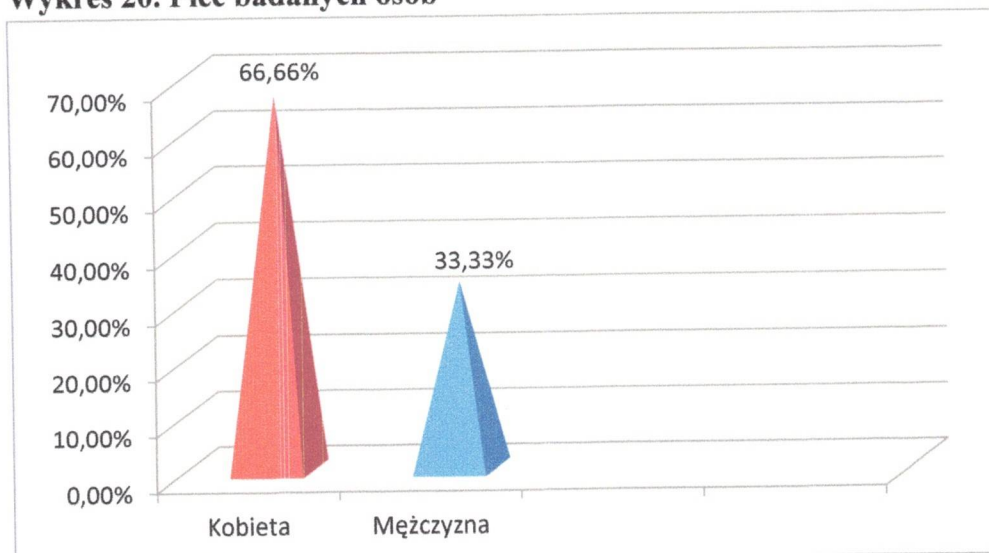

Źródło: Opracowanie własne.

3. 4. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród profesjonalistów wsparcia społecznego

Grupa badanych składała się z 15 osób. Wśród badanych profesjonalistów występowała dominacja płci damskiej.

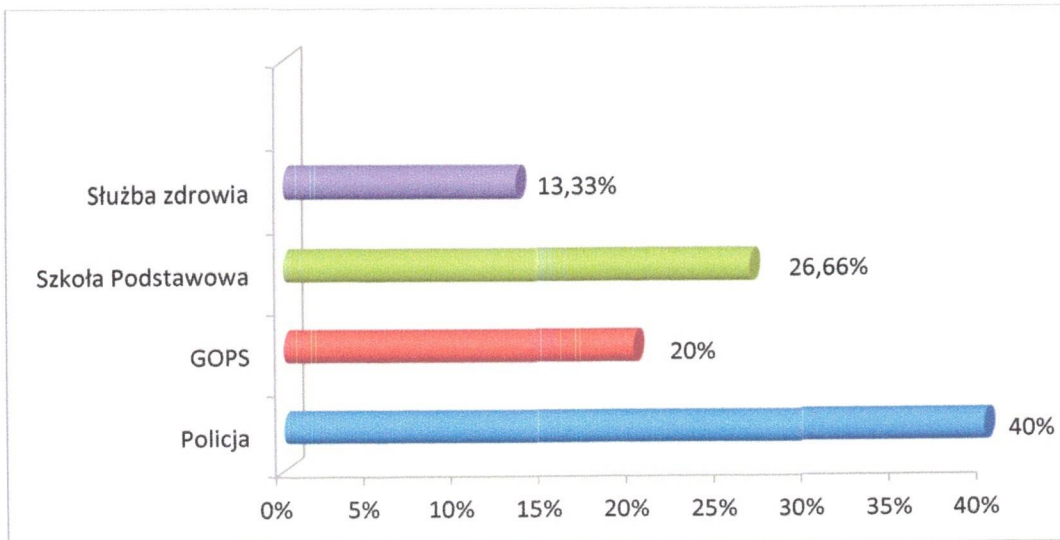
Wykres 20. Płeć badanych osób

Źródło: Opracowanie własne.

Badani reprezentowali Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (20%), szkoły podstawowe (26,66%), służbę zdrowia (13,33%) i Komisariat Policji (40%).

Wykres 21 Miejsce pracy respondentów

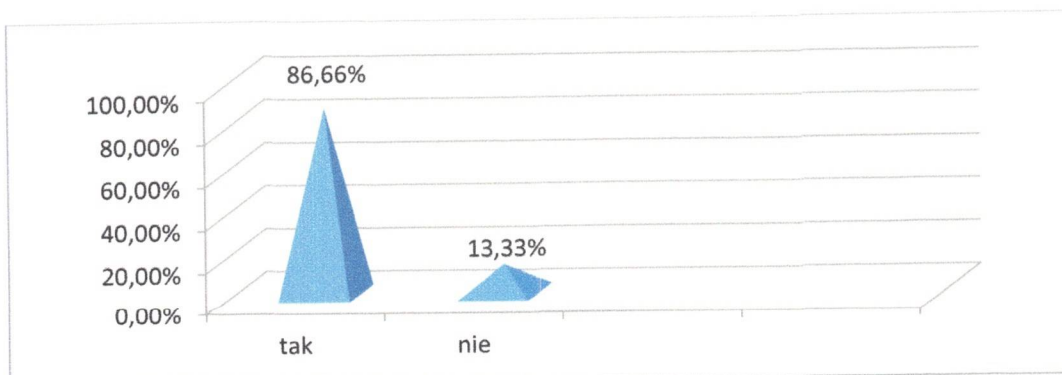
Źródło: Opracowanie własne

Postrzeżenie przemocy przez profesjonalistów wsparcia społecznego.

Celem badania było poznanie opinii profesjonalistów na temat przemocy, a także ich doświadczeń zawodowych z nią związanych.

Pierwszym pytaniem, które zostało zadane przedstawicielom służb wsparcia społecznego, było pytanie „Czy w wykonywanej pracy zawodowej spotykają się z przypadkami przemocy domowej?”. Wszyscy ankietowani odpowiedzieli twierdząco na to pytanie.

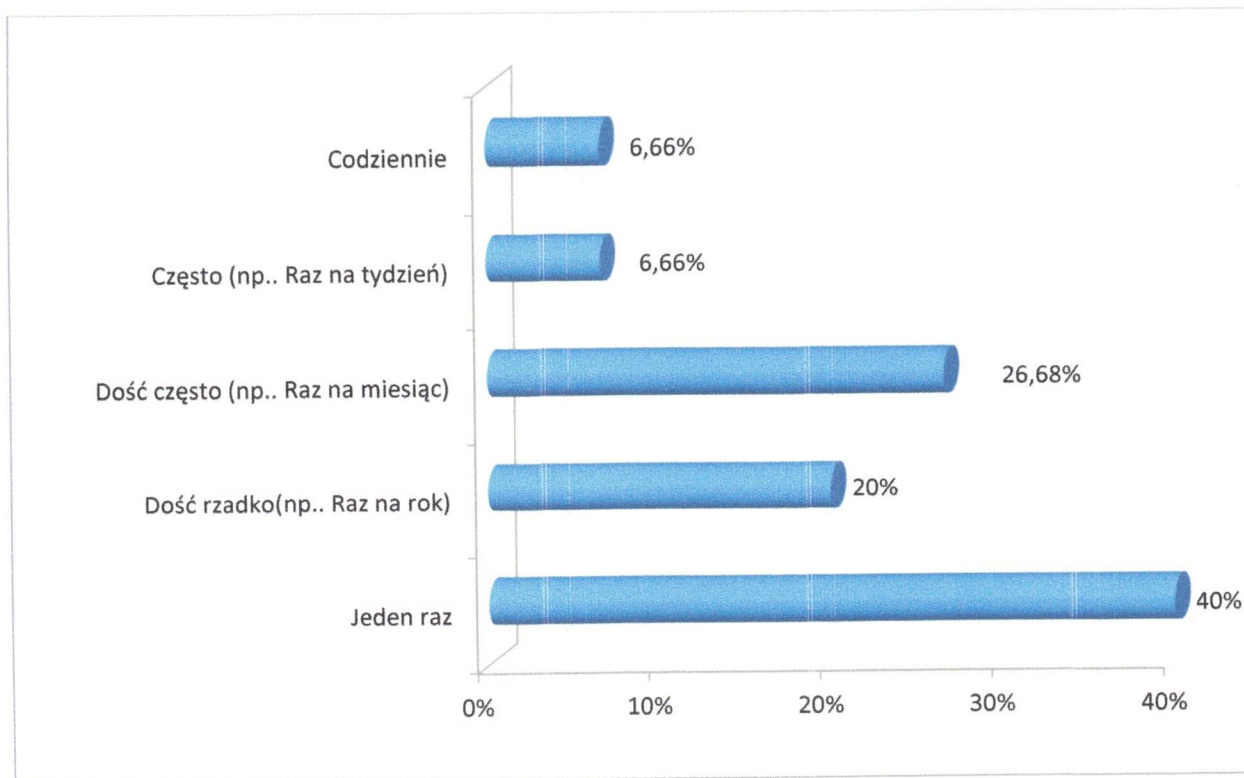
Wykres 22. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie „Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?” przedstawiciele badanych instytucji w przeważającej większości uznali, że zachowaniem przemocowym jest wystąpienie przemocy jeden raz (40%).

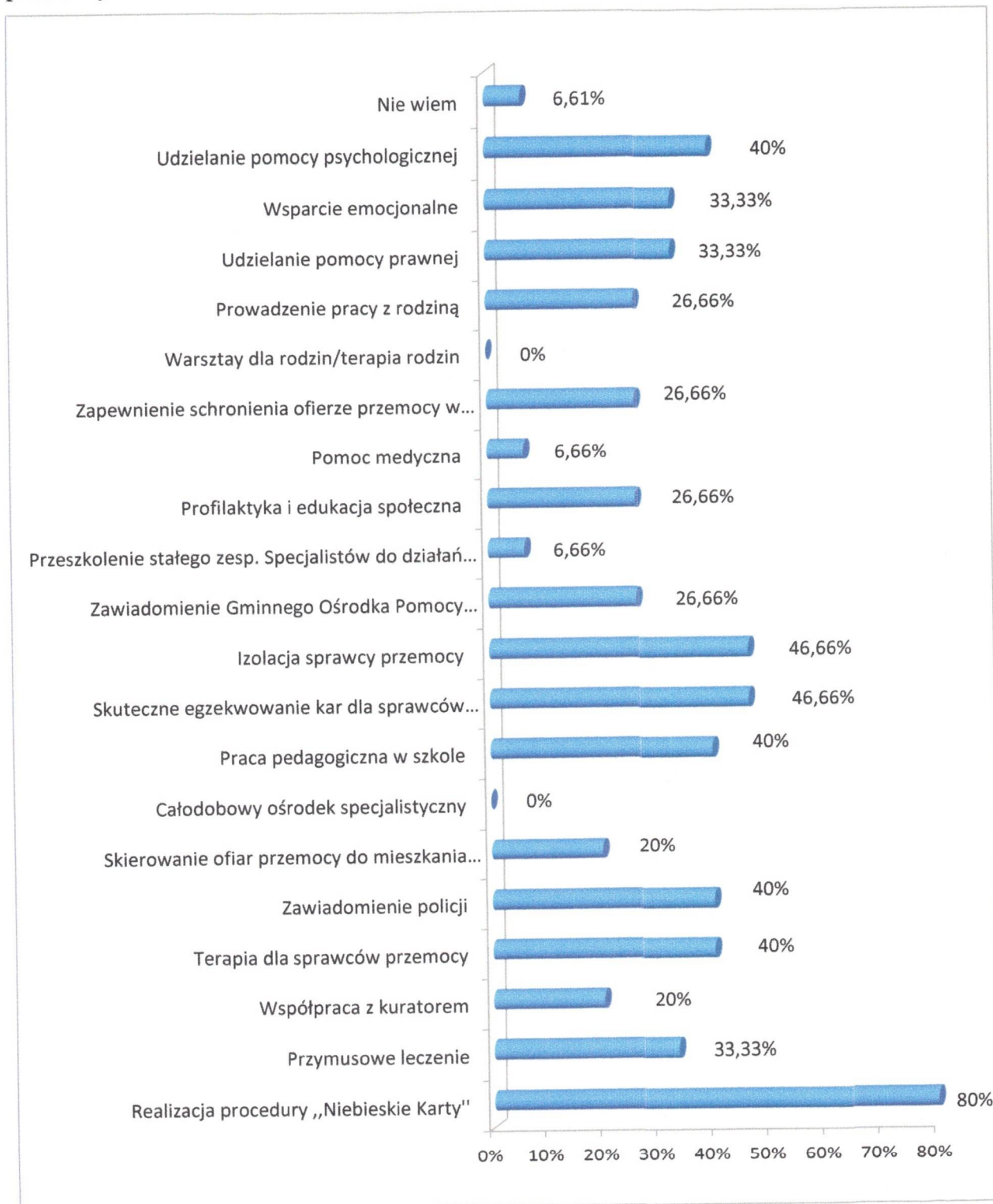
Wykres 23. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie dotyczące skutecznych działań w pomocy osobom doznającym przemocy, udzielano najczęściej odpowiedzi: realizacja procedury „Niebieskie Karty” (80%), izolacja sprawcy przemocy (46,66%), skuteczne egzekwowanie kar dla sprawców przemocy (46,66%), zawiadomienie Policji udzielanie pomocy psychologicznej, praca pedagogiczna w szkole.

Wykres 24. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?

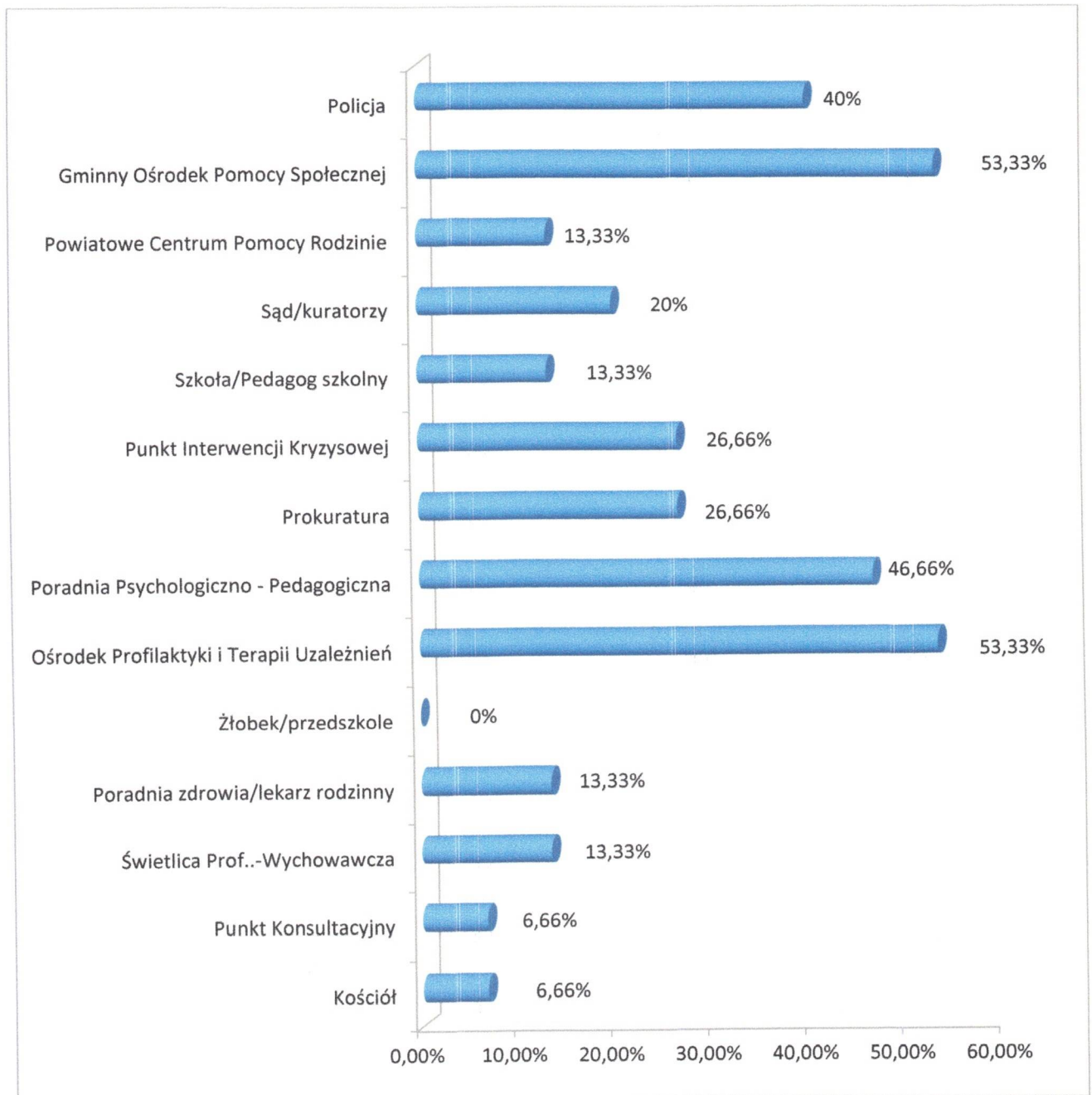

Źródło: Opracowanie własne

Profesjonaliści wsparcia społecznego widzą potrzebę współpracy z innymi służbami w celu lepszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na pytanie o konkretne instytucje, z którymi można nawiązać ową współpracę (wielokrotne odpowiedzi), odpowiadano najczęściej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Policja, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Prokuratura.

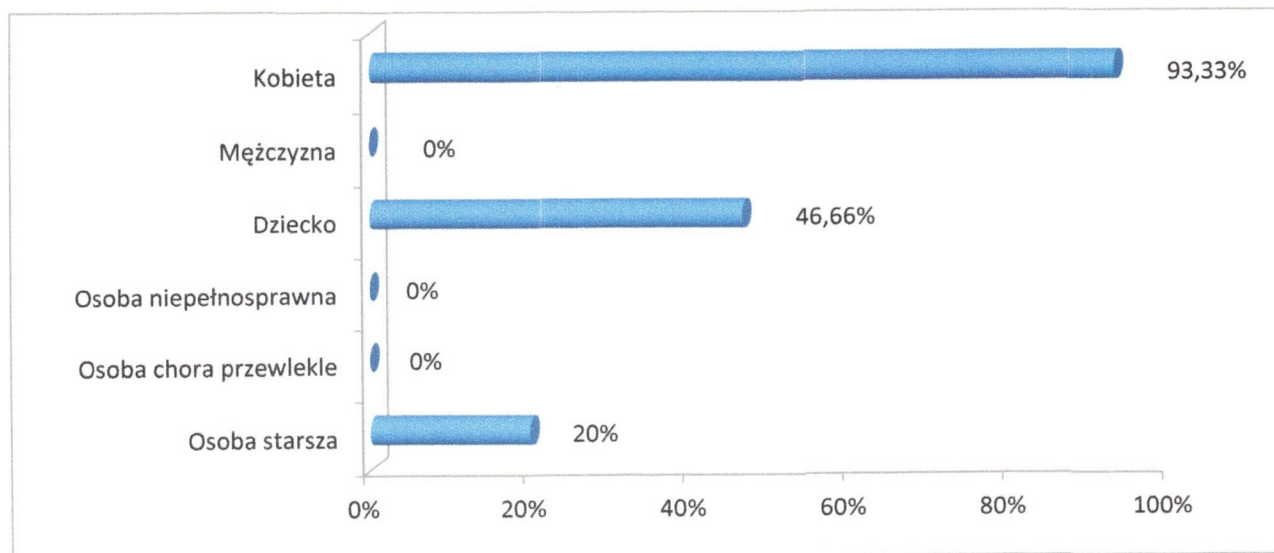
Wykres 25. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?

Źródło: Opracowanie własne

Ankietowanym zadano pytanie: „Na podstawie praktyki zawodowej, które osoby doświadczają najczęściej przemocy?”. Uzyskano 93,33% odpowiedzi, że „kobieta”, 46,66% że „dziecko” oraz 20% odpowiedzi że „osoba starsza”.

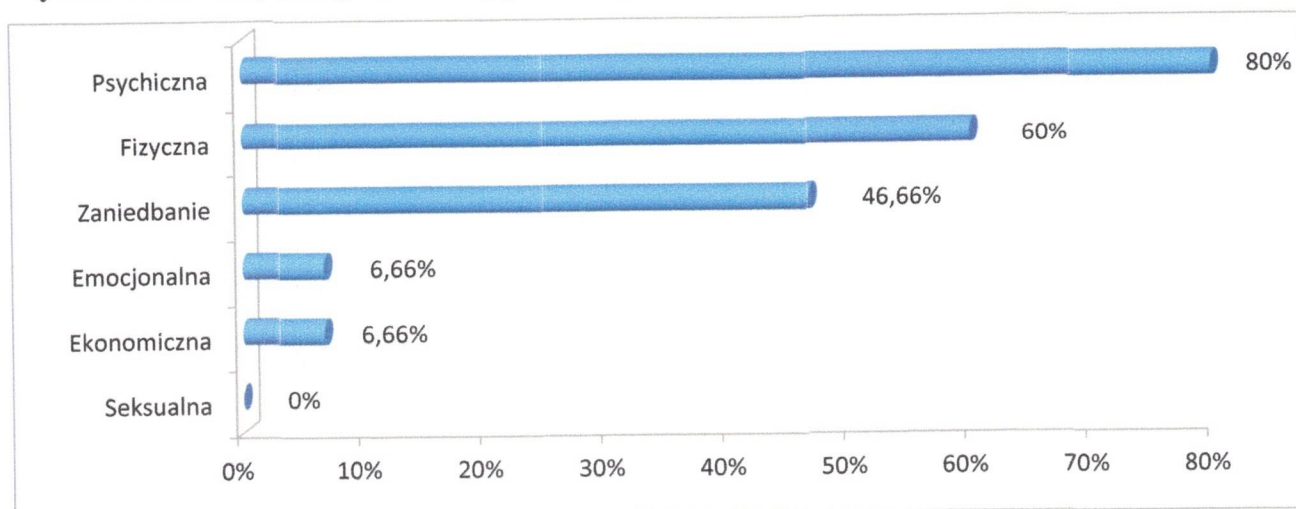
Wykres 26. Na podstawie praktyki zawodowej, które osoby doświadczają najczęściej przemocy?

Źródło: Opracowanie własne

Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych profesjonalistów wsparcia społecznego, to głównie przemoc psychiczna i fizyczna oraz zaniedbanie.

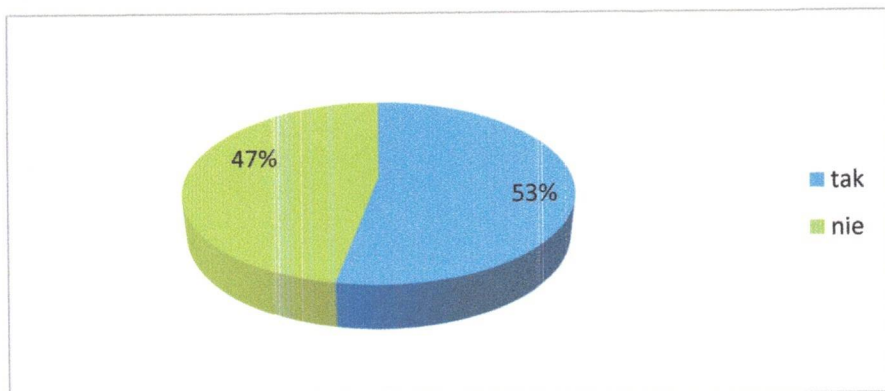
Wykres 27. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych

Źródło: Opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonego badania 8 przedstawicieli stwierdziło, że w czasie epidemii COVID-19, w związku z trwającą izolacją domową przemoc w rodzinie nasiliła się, natomiast 7 osób stwierdziło, że nie.

Wykres 28. Czy z perspektywy wykonywanego zawodu może Pan/Pani stwierdzić, że w czasie epidemii COVID-19, w związku z izolacją domową, przemoc w rodzinie nasiliła się?

Źródło: Opracowanie własne

Analiza danych obrazujących zjawisko przemocy w Gminie Radymno wykazała, że w dalszym ciągu należy podejmować działania prowadzące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Metoda tworzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Radymno

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej gminy przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

1. Diagnostyka przemocy w środowisku lokalnym - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki badania ankietowego oraz dostępne analizy dotyczące przemocy i uporządkowanie ich w związku przyczynowo – skutkowe.
2. Analiza głównych celów programu - które umożliwiły wskazanie celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi głównemu przypisano obszary i kierunki działań oraz wskazano tzw. działania, które stanowią podstawę do realizacji programu.
3. Określenie wskaźników realizacji - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów Programu. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2027 roku.

Główną metodą tworzenia kierunków działania polityki społecznej były analizy dokumentów.

5. Cele Programu

Diagnoza problemów i zjawisk społecznych, przesłanki i dyrektywy płynące z różnych poziomów planowania i zarządzania rządowego i samorządowego oraz cel główny są podstawą wyznaczania priorytetów powyższego programu w zakresie lokalnej polityki społecznej.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Radymno.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele realizowane będą zarówno przez oddziaływania profilaktyczne, jak też przez szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, a następnie przywrócenie osobom doznającym przemocy zdolności w zakresie godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie. Zakłada się aktywne włączenie w realizację Programu wszelkich służb mających styczność w codziennej pracy z rodziną. Ważnym elementem rozwoju systemu ochrony i pomocy jest kompleksowe wsparcie osób zagrożonych przemocą, ale również reintegracja i praca nad osobą stosującą przemoc. W Programie położono również nacisk na profesjonalizację działań przedstawicieli służb i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aby poprzez wzrost ich kompetencji zwiększyć efektywność oddziaływań całego systemu.

Założenia programu

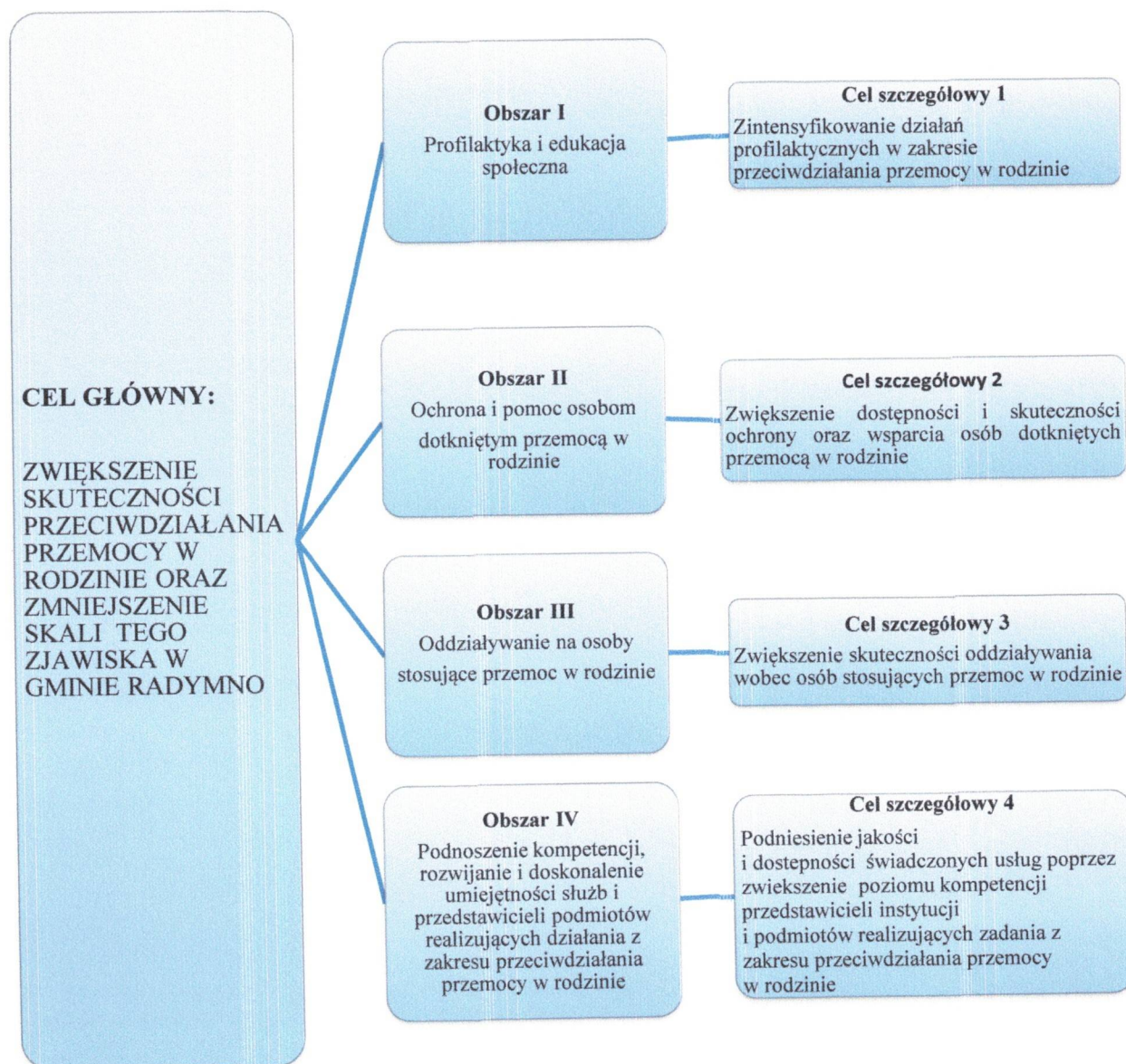
W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna; obszar kierowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Radymno, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie: obszar kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie: obszar kierowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: obszar kierowany jest do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania służb i podmiotów realizujących powyższe zadania. Zapobieganie przemocy wymaga wdrożenia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego Programu, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Poniżej na schemacie przedstawiono cel główny, obszary działania, cele szczegółowe Programu

Diagnoza zjawiska przemocy oraz wyznaczony cel główny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowiły podstawę wyznaczania priorytetów, na których koncentrowane będą działania do roku 2027.

6. Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar I : Profilaktyka i edukacja społeczna			
1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
<i>Kierunek działań: Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym</i>			
Nazwa Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Radymno.	– Liczba: opracowanych diagnoz, rocznych sprawozdań z realizacji Programu.	– GOPS, – Zespół Interdyscyplinarny , – Urząd Gminy.	2023-2027
Przeprowadzenie badania ankietowego.	– Liczba przeprowadzonych badań ankietowych.	– GOPS.	2024 r. 2026 r.
<i>Kierunek działań: Podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie</i>			
Opracowanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, broszury, ulotki, gazetki).	– Liczba publikacji online i/lub drukowanych.	– GOPS, – Zespół Interdyscyplinarny, – Urząd Gminy	2023-2027
Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych., które promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz interwencje wobec osób stosujących przemoc.	– Liczba kampanii.	– GOPS, – Zespół Interdyscyplinarny.	2023-2027
Realizacja działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych i opiekuńczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.	– Liczba prowadzonych zajęć, – Liczba uczestników, – Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	– GOPS, – Zespół Interdyscyplinarny, – Oświata.	2023-2027
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.	– Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym i/lub sportowych skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą.	– Urząd Gminy, – GOPS, – Zespół Interdyscyplinarny, – Oświata.	2023-2027

Obszar II: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Kierunek działań: *Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy*

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba posiedzeń Zespołu, - Liczba utworzonych grup roboczych, - Liczba posiedzeń grup roboczych w danym roku, - Liczba osób, rodzin objętych pomocą Zespołu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - GOPS. 	2023-2027
Kierunek działań: <i>Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</i>			
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym socjalnej, psychologicznej, prawnej, rodzinnej.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych. (ulotki własne, strony internetowe, publikacje, gazetki itp.). 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Urząd Gminy. 	2023-2027
Kierunek działań: <i>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</i>			
Praca z osobami doświadczającymi przemocy, realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart A”, - Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - GOPS, - Policja, - GKRPA, - Oświata, - Ochrona zdrowia. 	2023-2027
Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS. 	2023-2027

Realizowanie przez instytucje publiczne, zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, pomocy w formie poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego medycznego.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Policja, - Ochrona zdrowia, - Urząd Gminy. 	2023-2027
Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętym przemocą w ośrodkach wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które skorzystały ze schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny. 	2023-2027
Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych programów, - Liczba osób uczestniczących. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Oświata, - Urząd Gminy, - GKRPA. 	2023-2027
Realizacja pracy socjalnej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych pracą socjalną. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny. 	2023-2027

Kierunek działań: Monitoring skuteczności działań pomocowych

Monitoring pomocy udzielanej rodzinom.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań, - Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała. - Liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Policja. 	2023-2027
--	---	---	-----------

Obszar III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Kierunek działań: Reagowanie oraz interweniowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób skierowanych do udziału w programach, - Liczba osób, które przystąpiły do programu, - Liczba osób, które ukończyły program.	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinary.	2023-2027
Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie, - Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, - Liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie, - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą w rodzinie przez sporządzenie aktu oskarżenia, - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą w rodzinie przez umorzenie postępowania, - Liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury , - Liczba wniosków skierowanych do Sądu, - Liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie, - Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinary, - Policja, Sąd , - GOPS.	2023-2027

	<p>otoczenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba zastosowanych przez Policję, zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. 		
<p>Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA dotyczących osób stosujących przemoc w rodzinie, - Liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe, - Liczba spraw skierowanych do biegłych i liczba wniosków skierowanych do Sądu. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Policja. 	2023-2027

Obszar IV: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4. Cel szczegółowy: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunek działań: Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji oraz grupach wsparcia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń, konferencji, superwizji, grup wsparcia, - Liczba osób uczestniczących. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Policja, - Oświata, - Ochrona Zdrowia. 	2023-2027
<p>Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które skorzystały z różnych form poradnictwa i wsparcia psychologicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Policja, - Oświata, - Ochrona Zdrowia. 	2023-2027

7. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Radymno, w tym do;

1. Osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. Osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. Osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. Świadców przemocy w rodzinie,
5. Służb i podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, których obszarem działania jest teren Gminy Radymno.

8. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków własnych gminy, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

9. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie.

Realizatorami Programu będą instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Radymnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radymnie (GKRPA), Komisariat Policji w Radymnie, Sąd Rejonowy w Jarosławiu – kurator, Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Radymno, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARS MEDICA w Radymnie, Urząd Gminy Radymno oraz inne podmioty i organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami. Monitoring będzie polegał

na gromadzeniu i opracowaniu informacji z danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań programowych. Umożliwi to bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań i jednocześnie pozwoli na wprowadzenie modyfikacji oraz dokonywanie korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym. Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z instytucji, podmiotów zaangażowanych i odpowiedzialnych za wdrażanie Programu, które będą przekazywane do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do 31 stycznia każdego roku. Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację programu należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania.

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie podczas monitoringu (zbieranie i analiza danych). Ewaluacja Programu powinna dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność, użyteczność i efektywność oraz trwałość Programu. Powinna określić, czy cele Programu są odpowiednie do ewolucyjnych potrzeb. Do jakiego stopnia oddziaływanie Programu przyczyniło się do osiągnięcia celu głównego, celów szczegółowych i czy odpowiada potrzebom odbiorców Programu oraz w jakim zakresie można oczekiwać, że pozytywne zmiany będą trwać po zakończeniu realizacji Programu.

Monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będą dokonywane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie oraz na podstawie zarządzenia Kierownika. zostaną sporządzone w trakcie trwania Programu dwie cenzury ewaluacyjne w 2024 r. i w 2026 r.

Sprawozdanie z realizacji Programu za poprzedni rok kalendarzowy będzie sporządzane i przedkładane Radzie Gminy Radymno w terminie do dnia 31 marca każdego roku przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie.

Wnioski z monitoringu i rekomendacji w formie sprawozdania będą stanowić jeden z elementów aktualizacji Programu. Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym. Określone zostaną również priorytety i trendy w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.